

Oivalluksia kasvuun podcast.

Viides jaks.

Keskustelijat: Krista Taipale ja Maria Jokinen

Jakson kesto on 17 minuuttia 13 sekuntia.

[Rumpumusiikkia]

Juontaja: Tervetuloa mukaan Oivalluksia kasvuun -podcastsarjaamme. Kestävän kasvun Häme perustuu maakuntamme yhteiseen tahtotilaan ratkaista elinkeinotoimintamme haasteita kestävästi, älykkäästi erikoistumalla ja digitalisaatiota hyödyntäen. Podcastsarjamme vieraina on näiden aiheiden huippuosaajia. Tarjoilemme teille tärkeitä oivalluksia ekosysteemiseen ajatteluun ja kasvuun. Aiheiden äärelle teitä johdattelvat kansainvälistymisen ja kasvun kirittäjä hankejohtaja Krista Taipale ja yritysveroisten yhteistyömallien rakennusmestari, elinkeinopäällikkö Maria Jokinen. Tervetuloa mukaan!

Maria Jokinen: Tänään pidämme yhteenvetajakson Krista Taipaleen kanssa. Tervetuloa jälleen, Krista. Olit ensimmäisessä jaksossa mukana. Vedetään vähän yhteen näitä neljää jaksoa, jotka olemme tehneet. Teimme sarjan tukemaan maakuntamme kehittymistä ja otimme siihen siksi teemoiksi ajankohtaisia aiheita, jotka löytyvät myös älykkään erikoistumisen strategiastamme: ekosysteemisyys, kiertotalous, kestävyys, kansainvälistyminen, Green Deal, osaaminen ja osallisuus. Sanotaan, että tietämistä tärkeämpää on oppiminen. Krista, mitä sinulle jäi päällimmäisenä mieleen, ja millaisia oppeja nämä jaksot antoivat sinulle?

Krista Taipale: Opin kerrassaan paljon, mielestäni oli hieno mahdollisuus olla mukana oppimassa ja kuulemassa näitä huippuasiantuntijoita, ja yhdessä pohtia heidän kanssaan, mitkä ovat maakunnan, yritysten ja myös Suomen elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn tekijät. Opin paljon, ja täytyy sanoa myös, että oli hyvä huomata, että työ, mitä esimerkiksi me yhdessä maakunnassa olemme jo tehneet, joka näkyy maakuntaohjelmassamme, nämä keskustelut vahvistivat sitä, että olemme oikealla polulla. Näyttää vahvasti siltä, että olemme tehneet oikeita valintoja, kun kuulin puhujiamme. Mutta muutamia nostoja, jotka jäivät minulle erityisesti mieleen ja opiksi. Vihreä siirtymä. Jokainen puhuja nosti tavalla tai toisella esiin sen, että juuri mitään ei voida tehdä nykyaikana ottamatta huomioon vihreää siirtymää ja ilmastoasioita ja hiilineuraaliutta. Se on vahva läpileikkaava teema, joka kattaa koko yhteiskunnan ja myös kansainvälisesti. Toinen asia: kansainvälisyys! Se nousi esiin jokaisessa puheenvuorossa, ja tällainen yhdessä tekeminen, ekosysteeminen yhteistyö, jossa tuodaan yhteen parhaat osaajat ja parhaat ihmiset eri toimialoilta, ja siellä tehdään uusia innovaatioita, joilla toivottavasti on kysyntää ja markkinoita myös Suomen rajojen ulkopuolella.

Maria Jokinen: Jos jäädään hetkeksi tähän vihreään siirtymään ja Green Dealiin, näistä asioista keskusteltiin SSAB:n ympäristö- ja turvallisuusjohtaja Harri Leppäsen kanssa, ja hän totesi, että itse asiassa siinä vaiheessa, kun Green Deal on jalkautunut Suomeen, heillä ollaan oltu jo vauhdissa. Eli siinä kohtaa, kun kaikki muutkin jo tekevät pakon sanelemana, siitä ei enää rakennu kilpailukykyä. Esimerkiksi SSAB on ottanut heillä tärkeimmäksi

teemaksi sen. Itse asiassa seitsemän prosenttia Suomen hiilidioksidipäästöistä tulee SSAB:lta, joten se on todella tärkeää työtä, mitä hekin tekevät. Mitä ajatuksia tästä?

Krista Taipale: Juuri näin kuin hän sanoikin. Hänen puheenvuorostaan jäi mieleen erityisesti myös se, kuinka suuri yrityksen imagotekijä vihreä kehitys ja vihreät arvot ovat. Jos mietitään vaikka nuorta työvoimaa, jolle työn merkityksellisyys ja työn arvoperusteisuus on yhä tärkeämpää, niin kuten hän totesi, SSAB on hyvin kiinnostava yritys myös nuorten keskuudessa tulla töihin yritykseen, joka ottaa huomioon arvoperusteiset asiat.

Maria Jokinen: Tämä on erittäin hyvä nosto. Teknologiateollisuuden varatoimitusjohtaja Minna Helteen kanssa keskustelimme arvoista, ja mikä merkitys sillä on, että tulevaisuuden tekijät, ja nykyisetkin, pystyvät jakamaan samat arvot kuin työpaikassa, jossa he ovat töissä. Että arvopohja on sama, ja työn merkityksellisyys. Nämä kaikki ovat asioita, jotka tulevat korostumaan. Ylipäänsä osaamisesta puhutaan tosi paljon.

Krista Taipale: Juuri näin kuin sanoit, ja innovaatiot, kilpailukyky, elinvoimaisuus, ne syntyvät ihmisistä! Ihmisten motivaatiosta, sitoutumisesta, osaamisesta ja kyvystä ajatella uudella tavalla.

Maria Jokinen: Yhteiskehittäminen.

Krista Taipale: Yhteiskehittämistä, ja juuri niin, että lahjakkaat, innostuneet ja motivoituneet ihmiset eri aloilta tulevat yhteen miettimään yhteistä asiaa, ja tuovat siihen oman näkökulmansa. Sieltä ne innovaatiot ja uudet ajatukset löytyvät.

Maria Jokinen: Eri aloilta, mutta myöskin eri maista.

Krista Taipale: Juuri näin, moniarvoisuus.

Maria Jokinen: Tästä keskusteltiin myös. Tiedämme, ja Minna Helteen kanssa keskustellessa tuli esille, että työikäisen väestön määrä Suomessa 2000-luvulla on kasvanut ainoastaan maahanmuuton ansiosta. Erilaisten arvioiden mukaan Suomessa tullaan seuraavan 10 vuoden aikana tarvitsemaan 300 000–400 000 kansainvälistä osaajaa. Valtava määrä.

Krista Taipale: Se on valtava määrä, ja kuten Helle totesi, se on fakta, joka meidän jokaisen täytyy ymmärtää. Emme yksinkertaisesti voi ylläpitää suomalaista hyvinvointiyhteiskuntaa ilman ulkomaalaista työvoimaa ja ulkomaalaisia osaajia. Siinä tulemme moniarvoisuuteen, jonka merkitys on todella tärkeä myös yritysten kilpailukyvyn kannalta. Eli yrityksissä on työntekijöitä eri maista, eri kulttuuriustoista ja myös eri ikäisiä ihmisiä töissä. Tästä on hyvin pieni matka suvaitsevaisuuteen, eli tämä edellyttää meiltä jokaiselta ja yhteiskunnaltamme sitä, että ulkomaalaiset osaajamme tuntevat olonsa tervetulleiksi täällä, koska tässä asiassa olemme globaalissa kilpailutilanteessa. Näistä osaajista kilpailevat kaikki.

Maria Jokinen: Monikulttuurisuudesta puhuttiin paljon myös ministeri Ville Skinnarin kanssa. Hänellä on vahva kokemus siitä. Hän on asunut useammassa eri maassa ja työskennellyt kansainvälisissä yhteisöissä. Tällä hetkellä hänen työnsä kärki on kansainvälisyydessä. Hän kertoi myös yrityksiensä mahdollisuuksista eri maissa. Sinulla on

itselläsikin erittäin vahva kokemus ja kansainvälinen ura. Mitä ajatuksia ministeri Skinnarin jakso sinussa sai aikaan?

Krista Taipale: Ministeri toi esille erittäin kiinnostavia asioita, ja juuri, kuten hän totesi, on äärimmäisen tärkeää, että yhä rohkeammin myös suomalaiset yritykset hakevat kasvua, uutta liiketoimintaa ja uusia asiakkaita Suomen rajojen ulkopuolelta. Sieltähän se kasvu pitkälti syntyy. Myös se on tärkeää, että tunnistamme ja tiedostamme sen, että meillä on paljon annettavaa. Paljon ratkaisuja, joita tarjota esimerkiksi vihreän siirtymän ja ilmastonmuutoksen haasteisiin. Rohkeutta lähteä kansainvälisille markkinoille, sinnehän ei pidä, eikä tarvitse lähteä yksin, vaan on saatavilla paljon apua. Eikä pidäkään yksin lähteä uusia markkinoita valloittamaan, vaan on tärkeää, että paikan päällä on henkilö, joka tuntee paikalliset olosuhteet ja jolla on paikalliset kontaktit, ja tällaisia henkilöitä on paljon käytettävissä muun muassa Business Finlandilla on globaali verkosto, jota kannattaa hyödyntää. Toinen asia, minkä hän toi mielestäni viisaasti esiin, on, että tavoitteena pitäisi olla se, ettemme vain vahvista kansainvälisiä arvoverkostoja ja pyri pääsemään niihin kiinni, vaan tavoitteena pitäisi olla se, että suomalaiset toimijat yhä vahvemmin johtavat näitä arvoverkostoja. Hän sanoi mielestäni mainiosti, että tavoitteen pitäisi olla NHL:ssä. Jos NHL ei heti onnistu, kun tavoite on riittävän korkea, niin todennäköisemmin nousemme Euroopan tason liigoihin.

Maria Jokinen: Arvoverkostosta ja ekosysteemisyydestä juteltiin myöskin VTT:n Katri Valkokarin kanssa. Itse asiassa kysyimme häneltä, voiko ja pitääkö ekosysteemiä johtaa. Hän vastasi, että sekä että, kyllä ja ei, poliittisesti, eli politiikasta politiikkaan. Oli tosi mielenkiintoista keskustella Katrin kanssa ekosysteemeistä, ja itse asiassa kaikki asiat, mitä olemme käyneet läpi, nivoutuvat jotenkin siihen, että tehdään yhdessä ja ekosysteemeissä, ja meillä on erilaisia rihmastoja, joilla linkitymme toinen toisiimme. Millaisia ajatuksia ekosysteemeistä herää?

Krista Taipale: Itse nostaisin Katrin podcastista esiin luottamuksen. Vaikka puhumme ekosysteemeistä ja systeemitason asioista, niin ihmisethän lopulta ekosysteemin muodostavat, ja mielestäni Katri toi esiin äärimmäisen tärkeitä onnistuneen ekosysteemin edellytyksiä, joista luottamus ja avoimuus ovat mielestäni hyvin tärkeitä, eli kaikessa yhteistyössä huolehditaan siitä, että meillä on luottamusta ja sitä ylläpidetään, ja sitten läpinäkyvyyttä. Toisin tähänkin kansainvälisen ulottuvuuden mukaan siten, että myös ekosysteemit ovat luonteeltaan useinkin kansainvälisiä, eli muistetaan katsoa siinäkin asiassa laajempaa kuvaa ja tehdä yhteistyötä ilman muuta yli maakuntarajojen ja kansallisesti, mutta myös kansainvälisellä tasolla.

Maria Jokinen: On todella tärkeä muistaa, että myös yritykset, elinkeinoelämä, jonka me olemme maakunnassa ottaneet uudelle tasolle keskiöön tekemisessämme, niin hehän eivät tunnista maakuntarajoja tai kuntarajoja, vaan he pelaavat nimenomaan globaalilla kentällä ja markkinoilla, johon globaalit tapahtumat vaikuttavat hyvinkin paljon, kuten nytkin ollaan kevään aikana nähty. Puhumattakaan koronasta.

Krista Taipale: Juuri näin.

Maria Jokinen: Katri muuten mainitsi ekosysteemisyydessä myös sen, että siellä on paljon erilaisia tasoja, joissa olla mukana, ja tämäkin on mielestäni tärkeää, että emme voi edellyttää kaikilta samaa intensiivisyyttä olla mukana, vaan hyväksytään se, että toiset

ovat mukana intensiivisemmin kuin toiset, mutta tärkeää on pystyä osallistamaan isoja joukkoja, ja teemasta riippuen saattaa nousta uusia kehitysaiheita, jopa ihan uusia innovaatioitakin.

Krista Taipale: Ihan totta. Juuri näinhän se on, että ekosysteemit ovat myös sellaisia eläviä olioita. Näin voisi sanoa. Siellä tapahtuu sisäisesti liikkumista ja lähentymistä ja joku organisaatio saattaa etäännyä hetkeksi ja tulla sitten takaisin. Se kuuluu ekosysteemiin yhteistyöhön. Tärkeä nimittäjä ekosysteemin onnistumisessa on tietenkin se, että mukana olevat kokevat saavansa yhteistyöstä hyötyä ja lisäarvoa. Joillekin osallistujille se saattaa olla suurempi tiettyssä vaiheessa, toisille pienempi, ja sitten tilanne taas vaihtuu. Sitten johtaminen. Voiko ekosysteemiä johtaa ja orkestroida, ja pitääkö? Se on äärimmäisen kiehtova teema. Ja sekin vaihtelee tilanteen mukaan. Joskus tarvitaan yhteisen tavoitteen kirkastajaa, ja joskus se syntyy ihan luonnostaan.

Maria Jokinen: Kyllä. Ehkä tällainen verkottoijan rooli onkin aika tärkeä. Joku huomaa, että nämä toimijat täytyy saada verkottumaan keskenään, että siitä voisi syntyä jotain. Joku, jolla on helikopterikuva. Se olisi tärkeää, ja verkostot ylipäätään. Mikä tämä nyt on? Verkottoutuja?

Krista Taipale: Verkostoituja. Tai verkottaja!

Maria Jokinen: Verkottaja, kyllä! Kiitos!

[Nauravat.]

Maria Jokinen: Verkottajan rooli on myöskin tärkeä! Jos loppuun mietitään Kanta-Hämeen elinvoimaisuuden uhkatekijöitä, niin tuleeko sellaisia mieleen?

Krista Taipale: Tämä on tosi hyvä kysymys. Todella avainkysymyksiä. Juuri yhteistyön suuren merkityksen ymmärtäminen, en näe sitä suoranaisesti riskitekijänä, mutta se on tärkeä asia ymmärtää, että todella toimitaan nykyään ja tulevaisuudessa yhteistyössä, osana ekosysteemejä, ja tietoa jaetaan, tiedon panttaaminen on *passée*, mennyttä maailmaa, eli jaetaan tietoa ja tehdään yhdessä meidän maakunnassa asioita. On tärkeää ymmärtää tämä toimintatapa. Tietysti meille, kuten muille maakunnille ja maille, osaajapula on kriittinen tekijä, ja kansainväliset osaajat, että kyllä meidän siinä haasteessa täytyy onnistua, jotta pärjäämme maakuntana tulevaisuudessa. Ja sitten tämä *think big*! Että uskallamme ajatella riittävän suuresti ja asettaa tavoitteet riittävän korkealle. Tässä suomalainen vaatimattomuus voitaisi hetkeksi laittaa sivuun ja uskaltaa rohkeasti uskoa meillä oleviin mahdollisuuksiin.

Maria Jokinen: Meilläkin on maakunnassamme hyvin monenlaisia mahdollisuuksia. Todella hyviä aiheita, joista voi tulla vaikka mitä. Näitä niin sanottuja yksisarvisiahan Suomi tarvitsee. Nopeasti kasvavia start up -yrityksiä, joista lopulta tulee miljardiluokan yrityksiä. Tähän on myös aiheita Kanta-Hämeessä. Tämä *think big* -ajattelu, olen kyllä ihan samaa mieltä siinä, että rohkeutta tarvitaan.

Krista Taipale: Juuri näin. Me emme tiedäkään, nurkan takana voi olla tulevaisuuden Nokioita ja muita globaalejakin yrityksiä kasvamassa. Emme tiedä, mutta sellainen tunne on, että näin voisi olla tapahtumassa.

Maria Jokinen: Kyllä. Mehän olemme sitä työtä vahvistamassa omalta osaltamme.

Krista Taipale: Juuri näin, Maria. Sitä tehdään.

Maria Jokinen: Kiitos Krista. Oli ilo saada tehdä podcasteja kanssasi, ja myös kuulijoille. Toivottavasti kuulijatkin saivat jotain korvan taakse.

Krista Taipale: Kiitos itsellesi. Ilo on minun puolellani.